

DESKUNDIG BEHEER
VAN VERDEELD PARTICULIER BOSCHBEZIT
DOOR MIDDEL VAN COMBINATIE

door

Dr. J. R. BEVERSLUIS.

De heer *B o n n e m a* was zoo vriendelijk mij vooraf een doorslag te geven van zijn in deze aflevering geplaatste artikel, zoodat ik in de gelegenheid ben in het ondervolgende artikel op een vergissing zijnerzijds te wijzen.

Het deed mij uiteraard genoegen het artikel van *B o n n e m a* te lezen. De schrijver ondersteunt hierin met eenige mededeelingen betreffende Denemarken de door mij onder bovenstaanden titel in de November-aflevering 1940 van het Landbouwkundig Tijdschrift bepleite maatregelen.

De Deensche regelingen zijn een volkomen verwezenlijking van de door mij geuite gedachten.

Weliswaar meent *B o n n e m a* uit mijn artikel te kunnen lezen dat ik deze maatregelen van boven af opgelegd zou wenschen te zien, maar dat is toch buiten alle twijfel een onbegrijpelijke vergissing zijnerzijds.

Ik schreef op de derde bladzijde van mijn artikel, als eerste regel van Hoofdstuk I:

„a. *Een aantal eigenaren* van niet al te zeer verspreid liggende boschcomplexen zal op formeel nader te omschrijven wijze de complexen, of gedeelten daarvan, tot onderdeel moeten verklaren van een te scheppen „bedrijfschap”. (Dit laatste *woord* te zien als pendant van b.v. waterschap).”

In mijn artikel is de bovenstaande cursiveering niet aanwezig. Hier cursiveerde ik opdat *B o n n e m a* onmiddellijk zal inzien dat hij zich vergist heeft, toen hij meende dat ik van boven af dwingend opgelegde vereeniging bepleit zou hebben.

Integendeel dus — vrijwillige vereeniging acht ik, blijkens mijn artikel, het eenig juiste beginsel, waarop de invoering van deskundig beheer in verdeeld particulier boschbezit zal dienen te berusten.

Ik wijs er voorts in mijn artikel (zie de vijfde bladzijde, Hoofdstuk II, onder d.) nog op, dat voor beheer, bedrijf en afrekening de boscheigenaren stellig de voorkeur zullen geven aan zooveel mogelijk individualisatie binnen elk onderdeel van het gecombineerde geheel.

Het persoonlijkheidselement en het handhaven van zooveel mogelijk zeggingsmacht in het eigen bosch acht ik van groot belang.

Ik heb dus alle reden om uit hetgeen in Denemarken sinds een aantal jaren reeds aanwezig is, een welkome en krachtige steun te putten voor een hernieuwde aansporing om zoo spoedig mogelijk ook in Nederland een begin te maken met de invoering van de door mij bepleite maatregelen.

Eenige moeilijkheid zou hierbij nog kunnen schuilen in de vraag, vanwaar het initiatief daartoe moet uitgaan.

Voorop sta, dat het duidelijk is dat voor de tenuitvoerlegging van deze plannen allereerst beschikbaar moet zijn een centraal punt, waar de naar combinatie zoekenden elkaar kunnen treffen. Zulk een centrale is tevens onmisbaar om te voorkomen, dat onoordeelkundige combinatie plaats vindt. Bovendien kunnen daar het beste de vereischte algemeene en formeele maatregelen getroffen worden.

Deze noodzakelijkheid erkennende, en om ambtelijke bemoeienis zoo veel mogelijk, zolang niet spoedig, te vermijden, richten de gedachten zich al spoedig op de Nederlandsche Boscbouwvereening als de bestaande organisatie die voor de verschaffing van dat onmisbare centrale punt aangewezen is.

Het zou voorbarig zijn om ten aanzien van de noodige en mogelijke maatregelen ter verwezenlijking van deze gedachten te zeer in detail te treden.

Toch kan het nuttig en gewenscht geacht worden te dezer plaatse even de gedachten hierover te laten gaan.

Naar mijn meening zal de Ned. Boscbouwvereening zoo spoedig mogelijk het initiatief moeten nemen, door een commissie te benoemen die tot opdracht krijgt, 1e : om voor het particuliere boschbezit in Nederland een indeeling in beheerscombinaties te ontwerpen ; 2e : om ontwerpen te maken voor alle noodzakelijk of gewenscht geachte maatregelen en regelingen, die met de invoering van gecombineerd beheer in verdeeld particulier boschbezit verband houden.

Deze commissie zou op zich moeten nemen haar verslag met den meesten spoed gereed te hebben.

Wat de samenstelling betreft, zou gedacht kunnen worden aan een aantal negen leden, als volgt verdeeld : vijf particuliere boschbezitters wier bosschen tot nu toe niet door een speciaal daarvoor bestemden deskundige worden beheerd ; verder een deskundige van het Staatsboschbeheer en een van de Ned. Heidemaatschappij, op de hoogte van de zaken betreffende het beheer van boschbezit van derden, en een van een administratiekantoor, dat boschbezit van derden beheert ; de voorzitter tenslotte moet iemand zijn die buiten de genoemde groepen staat.

Denkbaar is, dat de particuliere boschbezitters geneigd

zijn te zeggen: „Waar bemoeien jullie je mee? Laat ons maar voor onze bosschen zorgen op onze manier!”

Tegenover deze mogelijkheid dient het antwoord te luiden: „Het is wel zeker dat de nood der tijden er toe leiden zal, dat de gemeenschap ook van U als boschbezitters het uiterst mogelijke zal gaan eischen inzake het nut van den door U gebruikten grond. Uw boschbezit zal in alle opzichten zoo nuttig mogelijk moeten zijn. Dit is alleen mogelijk bij volledig deskundig beheer en bedrijf, en voorwaarde hiervoor is combinatie.

Erkennende dat het hiertoe zal moeten komen, is het toch van Uw standpunt uit in elk opzicht verkiezelijk, dat U zelf een stem in het kapittel heeft bij het ontwerpen van de daarvoor vereischte maatregelen?

Die gelegenheid wordt U in ruime mate geboden in de hier voorgestelde commissie.

In Uw eigen belang mag er dus op gerekend worden, dat U bereid zult zijn, en er zelfs op gesteld zult zijn, daaraan Uw volle medewerking te verleenen.”

25 Februari 1941.

UIT DE DAGBLADEN.

Het Vaderland, 21 Maart 1941.

ONS LAND VOORZIET SLECHTS VOOR 15% IN ZIJN HOUTBEHOEFTE.

Invoer in Nederland per jaar bijna drie miljoen m³.

Men schrijft ons:

Nederland is, wat hout betreft, een der armste landen van Europa. Dit is, gezien de groote belangrijkheid van hout als materiaal voor velerlei doeleinden, een groot nadeel. Hout wordt toegepast in talrijke belangrijke bedrijfstakken. De voornaamste zijn wel: de bouwnijverheid, de timmer- en meubelfabrieken, de mijnbouw (mijnhout), de papierindustrie (papierhout) de celluloseverwerkende industrieën (kunstzijde, stapelvezels enz.) en de scheepsbouw en het spoor- en tramwegbedrijf (dwarsliggers enz.). Bovendien is hout op het oogenblik voor het gebruik van brandhout belangrijker dan ooit. De binnenlandsche productie bedraagt vijf-honderdduizend m³, slechts 7.8% van den Nederlandschen bodem is met bosch bedekt.

In de periode van 1934 tot 1938 bedroeg de invoer in Nederland per jaar gemiddeld 2.800.000 m³ en het verbruik 3.300.000 m³. Slechts voor 15% voorzag ons land in die periode zelf in zijn houtbehoefte.

In die periode is per jaar voor de bouwnijverheid gem. 1.500.000 m³ gebruikt, voor de mijnen 440.000 m³, voor scheepswerven en voor meubelfabrieken 60.000 m³.

Naast papierhout verbruiken de papier- en kunstzijdefabrieken nog groote hoeveelheden houtslip en cellulose, welke ook voor het grootste gedeelte moeten worden ingevoerd.